

Teisipäev, 5. oktoober 2021

P9_TA(2021)0400

ELi ning Gröönimaa ja Taani vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping (resolutsioon)

Euroopa Parlamendi 5. oktoobri 2021. aasta muu kui seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa valitsuse ja Taani valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolli Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta (06566/2021 – C9-0154/2021 – 2021/0037M(NLE))

(2022/C 132/22)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (06566/2021),
- võttes arvesse eelnõu ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa valitsuse ja Taani valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu ja selle rakendusprotokolli liidu nimel sõlmimise kohta (06380/2021),
- võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v ning lõikele 7 (C9-0073/2020),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määruse (EL) nr 1380/2013 (ühise kalanduspoliitika kohta) ⁽¹⁾ II jaotist,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügi laevastike jätkusuutlikku majandamist ⁽²⁾,
- võttes arvesse oma 5. oktoobri 2021. aasta seadusandlikku resolutsiooni ⁽³⁾ mis käsitleb otsuse eelnõu,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artiklit 62,
- võttes arvesse Kirde-Atlandi Kalanduskomisjoni (NEAFC) konventsiooni,
- võttes arvesse Loode-Atlandi Kalandusorganisatsiooni (NAFO) konventsiooni,
- võttes arvesse Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse konventsiooni (OSPAR),
- võttes arvesse Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitlevat kokkulepet,
- võttes arvesse ELi toimimise lepingule lisatud protokolli nr 34 (erikorra kohta Gröönimaa suhtes),
- võttes arvesse Ottawa deklaratsiooni Arktika Nõukogu asutamise kohta,
- võttes arvesse oma 31. jaanuari 2019. aasta seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta, sh ühelt poolt Euroopa Liidu ning teiselt poolt Gröönimaa ja Taani Kuningriigi vahelised suhted (ÜMTde assotsieerimise otsus) ⁽⁴⁾,
- võttes arvesse 9. augusti 2019. aasta aruannet „Ex ante and ex post evaluation study of the Fisheries Partnership Agreement between the European Union and Greenland“ („Euroopa Liidu ja Gröönimaa vahelise kalandusalase partnerluslepingu eel- ja järeelhindamine“),

⁽¹⁾ ELT L 354, 28.12.2013, lk 22.

⁽²⁾ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

⁽³⁾ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0399.

⁽⁴⁾ ELT C 411, 27.11.2020, lk 698.

Teisipäev, 5. oktoober 2021

- võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõiget 2,
- võttes arvesse kalanduskomisjoni raportit (A9-0235/2021),
- A. arvestades Euroopa kestliku arengu eesmärke, mis on sätestatud Euroopa rohelises kokkuleppes, ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiates aastani 2030 ja „Talust toidulauani“ ning ELi rahvusvahelisi kohustusi, sealhulgas kestliku arengu eesmärkide, eelkõige ressursside ja merekeskkonna kaitset käsitleva kestliku arengu eesmärgi nr 14 rakendamisel;
- B. arvestades kliimamuutuste mõju mere ökosüsteemidele ja ressurssidele;
- C. arvestades, et ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklis 62 on sätestatud, et rannikuriik peaks andma teistele riikidele lepingute või muude kokkulepete kaudu juurdepääsu lubatud kogupüügi ülejäägile;
- D. arvestades, et Põhja-Jäämere keskosas reguleerimata avamerekalapüügi vältimist käsitlev kokkulepe keelab töendusliku kalapüügi 16 aastaks,
- E. arvestades, et EL ja Gröönimaa kuuluvad Taani kaudu piirkondlikesse kalandusorganisatsioonidesse NEAFC ja NAFO;
- F. arvestades, et ELil on Gröönimaaga tihedad suhted; arvestades et Gröönimaa on osa ELiga assotsieerunud ülemeremaadest ja -territooriumidest ning arvestades, et ELi ja Gröönimaa vahelised kalanduspartnerlused on eksisteerinud alates 1984. aastast;
- G. arvestades, et Gröönimaa suhtes kohaldatavat erikorda käsitleva protokolliga (nr 34) seotakse Gröönimaalt pärit kalandustoodete ELi turul kehtivad soodustariifid ELi laevade juurdepääsuga Gröönimaa kalapüügi piirkondadele;
- H. arvestades, et kõnealuse säästva kalapüügi partnerluslepingu eripära tähendab, et kalapüügivõimaluste üle peetakse läbirääkimisi igal aastal ning et see võimaldab kvootide ülekandmist Norra ja Fääri saartega;
- I. arvestades, et eelmise protokolliga järelhindamine ja eelhindamine viisid läbirääkimisteni uue lepingu ja uue protokolliga üle, mis on rohkem kooskõlas kalapüügivõimaluste ja teaduslike nõuannetega, võimaldavad suuremat paindlikkust püügi suhtes ja omavad väiksemat kaaspüügikvooti, ning läbirääkimisteni protokolliga kuueaastase kehtivusaja üle;
- J. arvestades, et säästva kalapüügi partnerlusleping Gröönimaaga on oluline ELi laevade jaoks, mis kalastavad Gröönimaa vetes, ning liikmesriikide laevastike jaoks, mis saavad lepingust ja sellega ette nähtud kvootide ülekandmisest otsest või kaudset kasu;
- K. arvestades, et uus leping ja protokoll võimaldavad kaheteistkümnel ELi laeval kasutada Gröönimaa vetes nelja aasta jooksul kaheksa kalaliigi (tursk, pelaagiline meriahven, põhjalähedane meriahven, süvalest, harilik süvameregarneel, pikksaba, moiva ja makrell) püügivõimalusi, mida on võimalik pikendada kahe aasta võrra, kusjuures ELi rahaline hüvitis on 16 521 754 eurot aastas, millest 2 931 000 eurot on ette nähtud Gröönimaa kalandussektori toetamiseks ja arendamiseks;

Eelmine leping ja protokoll

1. märgib sotsiaal-majanduslikku kasu otsese ja kaudse tööhõive näol ning kogulisandväärtust, mis tuleneb Euroopa laevastiku tegevusest Gröönimaa vetes nii Gröönimaa kui ka Euroopa kalandussektori jaoks;
2. on mures asjaolu pärast, et Gröönimaa poolt mitme eelmises protokollis loetletud kalavaru jaoks kindlaks määratud lubatud kogupüük ületas teaduslikke nõuandeid; rõhutab, et ELi osa neist kalapüügivõimalustest on suhteliselt väike;
3. väljendab heameelt asjaolu üle, et Gröönimaa ametiasutused kasutavad Gröönimaa valdkondlikku rahalist toetust haldus- ja kontrollitoiminguteks või teadusuuringuteks;
4. väljendab siiski muret selle pärast, et puuduvad teaduslikud andmed, mida on vaja kalavarude täpsete hinnangute koostamiseks;

Teisipäev, 5. oktoober 2021

Uus leping ja protokoll

5. märgib läbirääkimiste keerukust ja nende toimumise konteksti, mida iseloomustasid paralleelsed läbirääkimised lepingu sõlmimiseks Ühendkuningriigiga ja sellest tulenev ebakindlus, samuti Gröönimaa sisepoliitika küsimused; tuletab meelde, et Gröönimaa lähtepositsioon nendel läbirääkimistel oli vähendada ELi laevade kvoote 30 %; märgib, et see kalapüügi võimaluste vähendamise ettepanek oli ajendatud Gröönimaa soovist oma kalandussektorit edasi arendada;
6. märgib, et kvoote on eelmise protokolliga võrreldes vähendatud keskmiselt 5 %;
7. väljendab kahetsust selle üle, et ELi ettevõtjad kaotasid enne lepingu ajutist kohaldamist peaaegu neli kuud, kuna leping allkirjastati Gröönimaal toimunud valimiste ja valitsuse moodustamise tõttu alles 22. aprillil 2021;
8. märgib, et hariliku makrelli püügi võimalused sõltuvad rannikuriikide osalemisest rannikuäärsete riikide Atlandi makrellivarude majandamise lepingule allakirjutanutena ning meriahvena püügi võimalused peavad olema kooskõlas majandamislepingu ja NEAFC tasandil vastu võetud otsustega;
9. märgib, et protokollis on märgitud 600 tonni kaaspüüki, mis on eelmise protokolliga võrreldes märkimisväärselt vähem; rõhutab, et kogu saak, sealhulgas kaaspüük ja tagasiheide, tuleb registreerida ning andmed tuleb esitada liikide kaupa vastavalt kohaldatavatele Gröönimaa õigusaktidele;
10. kiidab heaks lepingu kestlikkuseesmärgid ja koostöö võitluses ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastu;
11. väljendab muret 4 + 2 aasta pikkuse kestuse pärast ja ebakindluse pärast, mis on seotud protokolliga pikendamise ja nelja aasta pärast, mis võib tähendada Euroopa laevade jaoks vähest prognoositavust;
12. märgib, et liidu rahaline hüvitis on suurem kui eelmises protokollis, et valdkondlikule toetusele eraldatud osa jääb samaks ja et laevaomanike kalapüügilubade võrdlushinnad on kõrgemad;

Gröönimaa kui strateegiline osaleja Atlandi ookeani põhjaosas ja Arktikas

13. märgib, et Brexit destabiliseeris Põhja-Atlandi riikide suhteid;
14. märgib, et Ühendkuningriigi lahkumist EList ja sellest tulenevaid tagajärgi Põhjamere ja Kirde-Atlandi kalandusele ei tohiks kuritarvitada selleks, et manipuleerida kvootide jaotamist põhjapoolsetes lepingutes, vaid selle asemel tuleks austada ajalooliselt arenenud kalapüügi võimaluste jaotust, mis põhineb alati parimatel kättesaadavatel teaduslikel andmetel ja nõuannetel;
15. tuletab meelde Gröönimaa geostrateegilist asukohta Arktika piirkonnas; rõhutab, kui olulised on suhted Gröönimaaga osana ELi Arktika strateegiast ja selleks, et vältida reguleerimata avamerepüüki Arktika keskosas;

Soovitused ja ettepanekud komisjonile

16. soovib ja palub komisjonil
 - a) teavitada Euroopa Parlamenti lepingu ja protokolliga rakendamise kohta;
 - b) tagada, et lepingu ja selle protokolliga rakendamine aitab kaasa võitlusele globaalse soojenemise vastu ning võimaldab kohandada selle süveneva mõjuga, aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja taastamisele ning Euroopa roheline kokkulepe kestlikkuseesmärkidele ning on kooskõlas ühise kalanduspoliitika eesmärkidega;
 - c) tagada ettevaatusprintsipi põhineva lähenemisviisi kohaldamise praegu püütavate ja sihtliikide, nagu tursa, meriahvena ja süvalesta suhtes;
 - d) parandada andmete kogumist ja analüüsimist ning kontrolli ajakohastamist valdkondlikule toetusele eraldatud ELi rahalise toetuse abil, et tagada ELi püütavate kalavarude usaldusväärne majandamine ja ELi laevadele eraldatud kvootide vastavus nn ülejääkidele;

Teisipäev, 5. oktoober 2021

- e) tagada, et paraneksid kättesaadavad andmed Gröönimaa elatuskalapüügi ning väikesemahulise püügiga tegelevate laevastike laevastiku suuruse ja püügikoormuse kohta;
- f) tagada, et protokollis pikendatakse nelja aasta jooksul veel kaheks aastaks, ja teha kõik selleks, et Euroopa laevad saaksid tegevust Gröönimaa vetes alaliselt jätkata;
- g) teha kõik endast olenev tagamaks, et iga-aastane kvootide kehtestamine ei tooks kaasa protokollis sätestatud kalapüügivõimaluste vähendamist, välja arvatud juhul, kui teaduslikud nõuanded näitavad tungivat vajadust neid vähendada;
- h) kanda 2022. aastaks üle kõik kasutamata kvoodid või osa neist, kooskõlas parimate teaduslikke nõuannetega, kuna lepingu ajutine kohaldamine on viibinud;
- i) ergutada Gröönimaa allkirjastama rannikuäärsete riikide kokkulepet makrellivarude majandamise kohta;
- j) tagada, et eelkõige valdkondliku toetuse kaudu pööratakse erilist tähelepanu merre kaotatud kalavõrkudele, mereprügi kogumisele, mereökosüsteemidele ja ohualdistele liikidele, elupaikade kindlakstegemisele ja lindude kaaspüügile;
- k) parandada ELi ja Gröönimaa säästva kalapüügi partnerluslepingu ning ülemeremaade ja -territooriumide assotsieerimise otsuse vahelist seost;
- l) parandada piirkonna kalavarude majandamise rahvusvaheliste vahendite, näiteks piirkondlike kalandusorganisatsioonide ja rannikuäärsete riikide teatavate kalavarude majandamise kokkulepete nähtavust ja läbipaistvust; rõhutab sellega seoses, kui oluline on järgida teaduslikke soovitusi, sealhulgas kliimamuutuste mõju, ning parandada piirkondlike kalandusorganisatsioonide otsustusprotsesse, sealhulgas püügikontrolli eeskirju;
- m) algatada pikaajaline arutelu, et vormistada suhted meie partneritega kõnealuses piirkonnas ja vähendada eelkõige kalanduse valdkonnas ebastabiilsust, mille on põhjustanud Ühendkuningriigi lahkumine Euroopa Liidust;
- n) algatada pikaajaline arutelu Gröönimaaga sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingu ja Norraga sõlmitud kalanduskokkulepete vahelise seose, sealhulgas nende vastastikuse sõltuvuse üle;
- o) võtta säästva kalapüügi partnerluslepingut täielikult arvesse ELi geostrateegilise positsiooni kindlaksmääramisel Põhja-Jäämeres;

o

o o

17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Gröönimaa ja Taani valitsusele ja parlamendile.
